

Raadsvoorstel

Fusie stichtingen voor voortgezet onderwijs Christelijk Voortgezet Onderwijs Noord- en West-Fryslân en Openbaar Voortgezet Onderwijs Fryslân Noord

Zaaknummer: 2026-151523

Aan de gemeenteraad.

Inleiding

De besturen van CVO Noordwest-Fryslân en OVO Fryslân-Noord hebben het voornemen om bestuurlijk te fuseren en één nieuwe samenwerkingsstichting te vormen. Hiermee sorteren de besturen voor op de demografische krimp van het aantal leerlingen welke al een tijd gaande is. De prognose is dat het totaal aantal leerlingen in het voedingsgebied (Fryslân-Noord) van CVO en OVO in 2036 circa 20% lager ligt dan in 2016. Ook speelt het oplopende tekort op (onderwijs)arbeidsmarkt verder op in de regio. Om de huidige diversiteit aan scholen, de spreiding van de locaties en de twee verschillende signaturen (openbaar en christelijk) in de toekomst te kunnen behouden, is samenwerking tussen de twee koepels volgens hen noodzakelijk.

De koepels hebben onderzocht in welke samenwerkingsvorm dit het best kan en zijn tot de conclusie gekomen dat een besturenfusie sterk de voorkeur geniet. Daarop is op 2 juli 2025 een intentieverklaring getekend door de partijen. De stichtingen hebben het voornemen op 10 oktober 2025 via een raadsbrief (zie bijlage) ook actief kenbaar gemaakt aan de betrokken gemeenten.

Gemeentelijke rol

De gemeente speelt in dit traject namelijk een rol als betrokken overheid en als hoeder van het openbaar onderwijs. Op grond van artikel 3.31 lid 3 onder i van de Wet Voortgezet Onderwijs (WVO 2020) is het advies van het college van burgemeester en wethouders daarom vereist als onderdeel van de Fusie Effect Rapportage (FER) die bij het ministerie wordt ingediend door de fuserende partijen. Bij het wegen en beoordelen van het verzoek is de leidraad van de VNG¹ gehanteerd en is er intensief contact geweest tussen de betrokken gemeenten (Harlingen, Vlieland en Terschelling). De betrokken colleges hebben daarop in het najaar van 2025 een positief advies verstrekt over de wenselijkheid van de voorgenomen bestuurlijke fusie tussen CVO Noordwest-Fryslân en OVO Fryslân-Noord. Waarover u via een raadsbrief in begin 2026 bent geïnformeerd (zie bijlage).

Daarnaast is de gemeente als statutaire partner betrokken bij de borging van het openbaar onderwijs in de nieuwe stichting. Dit betekent dat de gemeente toestemming moet verlenen voor de daadwerkelijke fusie en in moet stemmen met de nieuwe statuten. De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad van zowel OVO als CVO hebben formeel ingestemd met de fusie. Ook de minister

---

¹ VNG: *Leidraad voor advisering bij fusievoornemens in het onderwijs door de gemeenten*

heeft goedkeuring verleend aan de fusie.² Het is nu aan de gemeente Leeuwarden, Harlingen, Vlieland en Terschelling om een besluit te nemen rondom de fusie c.q. de statuten van nieuw op te richten Stichting Funderend Onderwijs Noard-Fryslân.

Beoogd effect

Continuïteit van voldoende (openbaar) voortgezet onderwijs en de borging van de diversiteit van het aanbod aan voortgezet onderwijs in de gemeente Leeuwarden.

Argumenten

1. De schoolbesturen worden gevolgd in aanleiding/motief en doelen van de fusie. De belangrijkste aanleiding voor de fusie is de demografische krimp en krapte op de (onderwijs)arbeidsmarkt. Hierdoor staat een kwalitatief hoogwaardig onderwijsaanbod steeds meer onder druk. Het doel van de fusie is dan ook de:
  - borging van de diversiteit van aanbod aan voortgezet onderwijs, de keuzevrijheid voor ouders en leerlingen en de werkgelegenheid voor het personeel in het werkgebied;
  - de borging van levensbeschouwelijke identiteit van het bijzonder onderwijs en het openbare onderwijs;
  - Partijen gaan samenwerken in plaats van concurreren en kunnen daarmee de gevolgen van leerlingendaling beter opvangen.
  - Op de lange termijn kan de fusie mogelijk leiden tot een besparing voor de gemeente op de portefeuille onderwijshuisvesting, door een doelmatiger gebruik van gebouwen.
  - De situatie waarin een stichting voor bijzonder onderwijs en een stichting voor openbaar onderwijs fuseren tot een samenwerkingsstichting is niet uniek, maar komt regelmatig voor in Nederland. Een vergelijkbare ontwikkeling doet zich momenteel voor in de gemeente Súdwest-Fryslân, waar een koepelorganisatie voor openbaar en bijzonder onderwijs fuseert. Daarnaast heeft zich in het verleden een soortgelijke fusie voorgedaan in gemeente Heerenveen.
2. Het gaat in dit proces nadrukkelijk niet om een fusie van scholen/locaties. Mocht in de toekomst sprake zijn van een feitelijke samenvoeging van schoollocaties, dan zal daarvoor opnieuw toestemming moeten worden gevraagd bij de betrokken gemeenten en het ministerie van OCW, conform de geldende wet- en regelgeving.
3. De gemeente (raad) is verantwoordelijk voor het voorzien in voldoende openbaar onderwijs, maar het bevoegd gezag over het openbaar onderwijs ligt bij OVO. De bestuurskracht van de nieuwe stichting waarin de betrokken schoolbesturen opgaan, wordt juist versterkt door de fusie. Het interne toezicht op de statutaire doelstelling van de nieuwe stichting blijft belegd bij een Raad van Toezicht. De wettelijk vastgelegde externe toezichtstaak van de raad op de continuïteit van het openbaar onderwijs blijft onverminderd van kracht en wordt, voor zover wettelijk vereist, in de nieuwe statuten geborgd (zie hieronder).

---

² Op het moment van schrijven is het formele besluit van de GMR en de Minister nog niet genomen. Deze voetnoot verwijderen bij indiening.

4. De WVO 2020 hoofdstuk 3 regelt de overdracht van openbare scholen van de gemeente naar een stichting voor openbaar onderwijs. In lid 6 is bepaald dat de statuten van zo'n stichting een regeling moeten bevatten die de relatie met het openbaar onderwijs waarborgt, waarbij de overheid een 'overheersende invloed' in het bestuur moet behouden. De gemeentelijke rol is vastgelegd in de volgende artikelen van de conceptstatuten:
- a. Artikel 6 lid 8 met betrekking tot overdracht of fusie van een samenwerkingschool binnen het gemeentelijke grondgebied;
  - b. Artikel 6 lid 9: goedkeuring van de gemeenteraad aangaande samenwerkingscholen en de wijziging van de werkwijze van een identiteitscommissie;
  - c. Artikel 9 lid 10 inzake het jaarverslag aan gemeenteraden;
  - d. Artikel 10 inzake opheffing van een scholengemeenschap of scholen;
  - e. Artikel 17 lid 4 inzake het zienswijzenrecht voor de jaarrekening van de school;
  - f. Artikel 19 inzake goedkeuring statutenwijziging;
  - g. Artikel 20 inzake goedkeuring fusie en splitsing;
  - h. Artikel 21 (lid 2) inzake ontbinding en vereffening.
- Verder is in de nieuwe statuten vastgelegd dat de gemeenteraden bij benoemingen van leden van de Raad van Toezicht een toetsende rol hebben: zij kunnen een voordracht binnen drie maanden bevestigen of gemotiveerd afwijzen; zonder reactie geldt de benoeming automatisch.
  - Gemeenteraden ontvangen de jaarrekening van de nieuw op te richten stichting en kunnen daarover een zienswijze geven. Daarnaast vindt er minimaal eenmaal per jaar overleg plaats tussen het bestuur en de gemeenten over het openbaar onderwijs en de financiële situatie.
  - De taken en bevoegdheden die op grond van deze statuten aan de gemeenteraden zijn toegekend, komen uitsluitend toe aan de gemeenteraad van een gemeente waarin de Stichting ten minste één (1) school voor openbaar onderwijs of één (1) samenwerkingschool in stand houdt. Indien en zodra de Stichting binnen een gemeente geen school voor openbaar onderwijs en evenmin een samenwerkingschool meer in stand houdt, eindigen de aan de betreffende gemeenteraad op grond van deze statuten toegekende taken en bevoegdheden van rechtswege.
  - Daarnaast beschikt de gemeente op grond van de Wet op het primair onderwijs (WVO 2020 hoofdstuk 3 paragraaf 4) over de bevoegdheid om in te grijpen in geval van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur. De gemeente kan in dat geval de maatregelen treffen die noodzakelijk worden geacht om de continuïteit van het openbaar onderwijs te waarborgen.

Kantttekeningen en risico's

Door de fusie bestaat er geen afzonderlijke stichting meer die uitsluitend de belangen van het openbaar onderwijs behartigt; binnen de nieuwe organisatie worden ook belangen van het bijzonder (christelijk) onderwijs vertegenwoordigd. Dit maakt het uitoefenen van de toezichthoudende rol op het openbaar onderwijs door de gemeente complexer.

Tegenover dit risico staat dat de fusie leidt tot versterking van de bestuurskracht en daarmee tot een robuustere organisatie. Hierdoor worden de continuïteit en kwaliteit van het openbaar onderwijs beter geborgd dan in de situatie waarin de besturen afzonderlijk opereren. De wettelijk vastgelegde externe toezichtstaak blijft onverminderd van kracht en wordt, voor zover vereist, in de statuten verankerd.

Financiën

Op lange termijn een mogelijke besparing op de portefeuille onderwijshuisvesting door doelmatigere inzet van schoolgebouwen.

Vervolgacties op hoofdlijnen

Na de formele fusie zal er een bestuurlijke harmonisatie van de twee stichtingen plaatsvinden.

Leeuwarden, 18 augustus 2026,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

Signed By: van Oosten, Foort
20/08/2026 09:51:05 +02:00
ID: 9a7676ea-67c9-4295-bf29-cee6383e7c24
Auth: Scribble

secretaris.

Signed By: de Jong, Eelke
18/08/2026 14:45:53 +02:00
ID: 9a7676ea-67c9-4295-bf29-cee6383e7c24
Auth: Scribble

*Dit document is rechtsgeldig digitaal ondertekend.

Bijlagen

1. Brief aankondiging voornemen tot fusie door CVO en OVO
2. De eerder verstuurde raadsinformatiebrief inzake het verstrekken van een positief advies door het college van B&W
3. Definitieve fusie-effectrapportage
4. Brief met het verzoek om fusiebesluit en instemming met de nieuwe statuten
5. Conceptstatuten van de nieuwe samenwerkingsstichting
6. Fusievoorstel
7. Toelichting op het fusie voorstel